

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗ Η' ΛΟΥΚΑ (10/11/2013)

Η ερμηνεία του Συμβόλου της Πίστεως (11)

«Ορατών τε πάντων και αοράτων» - Ο πνευματικός κόσμος

Το πρώτο άρθρο του Συμβόλου της Πίστεως, που ολοκληρώνουμε σήμερα, αγαπητοί μου αδελφοί, διακηρύσσει ότι ο Θεός Πατέρας είναι ο Ποιητής – Δημιουργός όχι μόνο όσων βλέπουμε και με τις αισθήσεις μας αντιλαμβανόμαστε, του κόσμου δηλ. και του ανθρώπου, ως ψυχοσωματική οντότητα, αλλά και των αοράτων¹ Στην αόρατη δημιουργία δεν ανήκουν εκείνα που, λόγω φυσικής αδυναμίας, αδυνατούμε να δούμε και αισθητά να προσεγγίσουμε, αλλά τα άυλα και πνευματικά, δηλ. οι υπέρλογες Αγγελικές δυνάμεις.

Η Αγία Γραφή σαφώς ομιλεί για την δημιουργία των Αγγέλων², η οποία προηγήθηκε της υλικής κτίσης και του ανθρώπου. Κατά τον Όσιο Ιωάννη τον Δαμασκηνό «ο άγγελος είναι ουσία νοερή, αεικίνητη, αυτεξούσια, ασώματη, λειτουργός του Θεού, που έχει λάβει την αθανασία στη φύση, κατά χάρη...»³ Οι άγγελοι είναι χωρισμένοι σε τάγματα, δε διακρίνονται σε φύλο, ο αριθμός τους είναι πολύ μεγάλος, δεν πεθαίνουν, είναι αθάνατοι. Δεν υπόκεινται στους φυσικούς νόμους που διέπουν την ανθρώπινη ζωή, γι' αυτό δεν έχουν ανάγκη τροφής, αναπαύσεως και ενδύσεως. Η ευκινησία τους δεν τους καθιστά πανταχού παρόντες, γιατί αυτή είναι ιδιότητα μόνο του Θεού.

Σύμφωνα με τον Προφητάνακτα Δαυίδ βρίσκονται σε αξιολογική υπεροχή σε σχέση με τον άνθρωπο⁴ Το έργο τους, όπως σημειώνει ο Απόστολος Παύλος, είναι δοξολογικό προς τον Θεό και διακονικό προς τον άνθρωπο και αφορά στην αποκάλυψη του σχεδίου του Θεού για την σωτηρία του κόσμου⁵ «Είναι ισχυροί και έτοιμοι για την εκπλήρωση του Θείου θελήματος και βρίσκονται αμέσως παντού, όπου τους καλεί το Θείο νεύμα, με την ταχύτητα της φύσεως και φυλάγουν μέρη της γης και ηγούνται σε έθνη και τόπους, όπως διατάχθηκαν από τον δημιουργό και οικονομούν αυτά που μάς αφορούν και μάς βοηθούν, αλλά κατά το Θείο θέλημα και πρόσταγμα είναι πάνω από εμάς και πάντοτε βρίσκονται κοντά στο Θεό»⁶

Είπαμε ότι οι Άγγελοι είναι πνευματικά όντα και μάλιστα αυτεξούσια. Το δικαίωμα της ελευθερίας τους δοκιμάστηκε σε χρόνο που δεν προσδιορίζεται στην Αγία Γραφή. Αυτό, όμως, που σαφώς

¹ Για την δημιουργία του ορατού και αοράτου κόσμου βλ. Κολ. 1,16 και Ψαλμ. ρμη', 5

² Ψαλμ. 10,34

³ Έκδοσις Ακριβής της Ορθοδόξου Πίστεως, σελ. 101

⁴ Ψαλμ. 8, 6-7

⁵ Εβρ. 1,14

⁶ Όσιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός, «Έκδοσις Ακριβής της Ορθοδόξου Πίστεως», σελ. 103

προσδιορίζεται είναι ότι ένα τμήμα των αγγελικών δυνάμεων επέλεξαν την ανταρσία κατά του Θεού και αυτοστιγμεί εξέπεσαν της αγγελικής χάρης και μετατράπηκαν σε δαίμονες⁷ Είναι πολύ σημαντικό να κατανοήσουμε ότι οι δαίμονες - που είναι και αυτοί πνευματικές δυνάμεις - δεν είναι δημιουργήματα του Θεού - καθότι ο Θεός δεν έχει σχέση με το κακό - αλλά εκπεσόντες άγγελοι, λόγω της έπαρσης που επέδειξαν έναντι του Θεού και της κακής χρήσης της ελευθερίας τους. Η πλειονότητα, όμως, των αγγελικών δυνάμεων παρέμεινε ακλόνητη στη θέση της, δεν παρασύρθηκε στην πτώση και έκτοτε παραμένει άτρεπτη στο κακό, κάτι που δεν πρόκειται ν' αλλάξει ποτέ.

Έκτοτε η παρουσία των δαιμόνων στον κόσμο προκάλεσε έναν διαρκή αόρατο πόλεμο με τους ανθρώπους. Ο διάβολος, με το διαβρωτικό του έργο και τις απατηλές μεθοδίες του, στοχεύει στην απώλεια της ανθρώπινης ψυχής. Γι' αυτό, η βίωση της πνευματικής ζωής, είναι ένας συνεχής αγώνας, ένας αδυσώπητος πόλεμος, ανάμεσα στον άνθρωπο του Θεού - ο οποίος θέλει και αγωνίζεται να προκόβει στην αρετή - και στον διάβολο. Σ' αυτόν τον πόλεμο οι δύο πλευρές έχουν τα δικά τους όπλα. Ο διάβολος ενεργοποιεί πληθώρα τεχνασμάτων: «το ψέμα, η απειλή, η υποβολή της ιδέας ότι δεν υπάρχει, η πρόσληψη αισθητού σχήματος, η αναβολή της μετανοίας, η παρουσίαση ελκυστικής και ανάξιας λόγου κάθε αμαρτίας, πριν αυτή τελεσθεί και ύστερα η εξόγκωσή της υπέρμετρα, με στόχο να ρίψει στην απόγνωση τον αμαρτωλό, η εντροπή του αμαρτωλού να εξομολογηθεί τις αμαρτίες του στον Πνευματικό κ.λπ. Με αυτές τις μεθόδους προσπαθεί ο διάβολος να ματαιώσει το απολυτρωτικό έργο του Χριστού, παρασύροντας στην αμαρτία τον άνθρωπο...»⁸ Από τη μεριά του, ο άνθρωπος του Θεού αντιπαλεύει τις μεθοδίες του διαβόλου, βιώνοντας την Μυστηριακή κοινωνία με τον Θεό, αγωνιζόμενος στον δρόμο της αρετής, ζώντας το γεγονός της προσευχής, κυρίως, όμως, επιλέγοντας την οδό της μετανοίας, η οποία ελκύει επάνω του την ζωογόνο Χάρη του Θεού και αποδιώκει την θανατερή ενέργεια του διαβόλου.

Στο σημείο αυτό, αδελφοί μου, ολοκληρώσαμε την αναφορά μας στην δημιουργία του ορατού και αοράτου κόσμου. Την επόμενη Κυριακή, συν Θεώ, θα εισέλθουμε στο 2^ο άρθρο του Συμβόλου της Πίστεως, που αφορά στην πίστη της Εκκλησίας μας στον Κύριό μας Ιησού Χριστό. ΑΜΗΝ!

Αρχιμ. Ε.Ο.

⁷ Για την ανταρσία και των πτώση των δαιμόνων βλ. Λουκ. 8,31 Β' Πέτρ. 2,4 και Ιουδ. 6,6

⁸ Χριστόδουλος (+), Αρχιεπίσκοπος Αθηνών & Πάσης Ελλάδος, «Εφημέριος», Ιανουάριος 2005, σ. 11